

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

Kauppaoikeuden pooli (ONPOOL64)

ONPOOL64 KAUPPAOIKEUDEN OIKEUSTAPAUSTENTTI 29.5.2015

Ohjeet:

Jokainen vastaus kysymyksiin 1-3 kirjoitetaan eri arkille, ja jokaiseen vastaukseen merkitään vastausarkilla kysytyt tiedot. Vastaus kirjoitetaan selvällä käsialalla.

Jokaiseen kysymykseen jätetään vastauspaperi kysytyillä tiedoilla varustettuna, vaikka osaan kysymyksistä ei vastattaisi ja vaikka tentistä luovuttaisiin. Luopumisesta ja vapautuksesta tehdään eri merkintä kaikkiin vastauspapereihin. Vastaa tenttikysymyksiin ennalta ilmoittamiesi kirjavaihtoehtojen sekä tekemiesi erityissopimusten mukaisesti.

Kunkin kysymyksen jäljessä on merkintä käytettävissä olevasta vastaustilasta. Ylimenevää osaa ei lueta. Tentissä on kolme kysymystä, joista kaikista voi saada enintään 10 pistettä. Tentin saavutettavissa oleva kokonaispistemäärä on siten 30 pistettä.

Tentissä saa käyttää lakikirjaa. Pelkistä lakien sisällön kopioimisesta ei saa pisteitä. Pisteiden saaminen edellyttää lain sisällön selittämistä ja soveltamista, tehtävänannosta riippuen.

Onnea tenttiin!

1. Ylöjärven kaupunki on ilmoittanut 21.10.2014 julkaistulla EU- hankintailmoituksella avoimella menettelyllä toteutettavasta kotona asuvien sosiaali- ja terveystalvelujen asiakkaiden turvapalvelujen hankinnasta ajalle 1.1.2015–31.12.2016 ja mahdolliselle yhden vuoden optiokaudelle. Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on hankintailmoituksen mukaan ollut noin 500.000–600.000 euroa.

Tarjouspyynnön kohdassa 3 "Hankinnan kuvaus" on ilmoitettu hankinnan kohteena olevan vuokraturvapuhelimet lisälaitteineen ja asennuksineen, turvahälytysten vastaanottopalvelu 24 h/vrk sekä turva-auttajakäynnit 24 h/vrk. Tarjouspyynnön kohdassa 7 "Tarjouksen ehdot" on ilmoitettu muun ohella, että hintojen tulee sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset ja ettei muita kustannuksia ja laskutuslisää hyväksytä. Valintaperusteena on ollut halvin hinta. Tarjouspyynnön liitteenä on ollut tarjouslomake, jossa on ollut viisi hinnoiteltavaa pääotsikkoa, jotka ovat olleet turvapuhelinvuokra, turvapuhelimen asennus jatkossa, lisälaitteet, turvapuhelinhälytysten vastaanottopalvelu 24 h/vrk sekä turva-auttajakäynnit. Otsikon "Lisälaitteet" alla on ollut tarkemmin lueteltuna erilaisia lisälaitteita, kuten turvapaikanninranneke, joille on voinut antaa hinnan. Lisälaitteiden osalta kyseessä olevalla tarjouslomakkeella on vielä muun ohella ilmoitettu, että niiden "hankinnasta voidaan myöhemmin päättää tarvittaessa yksilökohtaisesti myös erikseen".

Ylöjärven kaupungin perusturvalautakunta on 28.1.2015 tekemällään hankintapäätöksellä § 146 valinnut Stella Turvapuhelin ja Hoiva Oy:n tarjouksen. Päätös on lähetetty 4.2.2015 postitse tiedoksi kaikille tarjouspyynnön jättäneille tahoille. Hankintasopimusta ei hankintayksikön ilmoituksen mukaan ole allekirjoitettu.

Mainio Vire Oy on markkinaoikeudelle 25.2.2015 tekemässään valituksessa vaatinut ensisijaisesti, että markkinaoikeus kumoaa muutoksenhaun kohteena olevan hankintapäätöksen, kieltää hankintayksikköä jatkamasta virheellistä hankintamenettelyä ja velvoittaa hankintayksikön korjaamaan virheellisen menettelynsä. Valittaja on vaatinut toissijaisesti, että markkinaoikeus määrää hankintayksikön maksamaan sille hyvitysmaksuna 98.000 euroa. Valittaja on myös vaatinut, että hankintayksikkö veloitetaan korvaamaan sen arvonlisäverottomat oikeudenkäyntikulut 4.635 eurolla viivästyskorkeineen.

Perusteluinaan Mainio Vire Oy on esittänyt, että hankintayksikkö ei ole suorittamassaan hintavertailussa noudattanut etukäteen ilmoittamaansa vertailutapaa. Voittanut tarjoaja on ilmoittanut tarjouksensa hintaliitteessä turvapaikanninrannekkeelle hinnaksi 17,90 euroa laitteelta kuukaudessa ja turvapuhelinhälytysten vastaanottopalvelulle hinnaksi 23,70 euroa asiakasta kohden kuukaudessa. Tarjouspyynnön mukaisesti laskettu voittaneen tarjoajan tarjouksen kokonaishinta olisi tällöin tullut olla 41,60 euroa. Suoritetussa hintavertailussa ei ole kuitenkaan käytetty tätä arvoa, vaan pelkästään turvapuhelinhälytysten vastaanottopalvelun hintaa. Mainio Vire Oy:n tarjouksessa turvapaikanninrannekkeen hinta on ollut 15,90 euroa laitteelta kuukaudessa ja turvapuhelinhälytysten vastaanottopalvelun osalta 24,90 euroa asiakasta kohden kuukaudessa.

Ylöjärven kaupungin perusturvalautakunta on vastineessaan esittänyt, että hankintapäätös on tehty etukäteen ilmoitetulla tavalla. Tarjouslomakkeessa on ollut viisi kohtaa, joissa on pyydetty ilmoittamaan hinta. Voittaneen tarjoajan tarjouksessa asiakaskohtainen hinta on ilmoitettu kohdassa "turvapuhelinhälytysten vastaanottopalvelu, 24 h/vrk". Lisäksi lisälaitteiden osalta voittanut tarjoaja on ilmoittanut turvapaikantimen hinnaksi 17,90 euroa laitteelta kuukaudessa. Muissa kohdissa voittaneen tarjoajan tarjouksessa hinnaksi on merkitty nolla euroa. Valittajan tarjouksessa on ollut

vain yksi hinta kohdassa turvapuhelinhälytysten vastaanottopalvelu. Voittaneen tarjoajan tarjoama mahdollisesti myöhemmin hankittava lisälaitte maksaisi 17,90 euroa laitteelta kuukaudessa. Tarjouslomakkeella on kuitenkin selvästi ilmoitettu, että lisälaitteiden hankinnasta voidaan myöhemmin päättää yksilökohtaisesti erikseen. Lisälaitteiden hankintahintaa ei ole näin ollen otettu vertailuun mukaan.

Anna asiassa lakiin perustuva ja perusteltu markkinaoikeuden ratkaisu.

Vastaustila enintään 2 sivua.

2. Pekka ja Päivikki Pääskynen päättivät uudistaa omakotitalonsa pesuhuoneen seinäpinnat. Vaikka Pekka olisi ainakin omasta mielestään saattanut itsekin tehdä uudistustyöt, olihan hän itsekin sähköalan yrittäjänä ”hyvä käsistään”, päättivät he teettää työt ammattimiehellä. Pekka oli yhteydessä Laattasen Leeviin ja tiedusteli kiinnostusta laatoitustöihin. Pekka ja Leevi Laattanen, Rakennusapu Laattanen – toiminimen haltijana sopivatkin suullisesti pesuhuonelaatoitustyön suorittamisesta tuntityönä. Lisäksi sovittiin, että Laattanen suorittaa joitain pikkuhommia, kuten esim. ikkunalaudan laatoittamisen. Sovittiin, että Pekka ja Päivikki hankkivat pääosin tarveaineet, kuten saumausaineen sekä seinille valkoiset sileät kiiltäväpintaist Villeroy & Bochin 20x30 kokoiset seinälaatat, joihin Päivikki oli ihastunut.

Työmiehet ryhtyivät laatoitustöihin. Työmiesten lähdettyä ja laatoituksen valmistuttua Pekka ja Päivikki huomasivat, että ihanat sileät kiiltäväpintaist seinälaatat olivat kauttaaltaan naarmuuntuneet ja valkoinen saumauslaasti oli paikoin vaalean harmaata ja paikoin tumman harmaata. Pekka oli yhteydessä Laattaseen, jonka mukaan asennustyön aikana saumausainetta oli kovettunut laattojen pinnalle. Laattasen miehet olivat asennustyön jälkeen yrittäneet poistaa kovettunutta ainetta laattojen pinnoilta pesemällä ja hiomalla. Laattasen mukaan laatat ovat voineet vähän naarmuuntua puhdistusprosessin aikana, mutta Laattasen mukaan kyse on kuitenkin pienestä kosmeettisesta haitasta, joka ei pesuhuoneen käyttöä haittaa millään tavalla. Laattanen tarjoutui vielä puhdistamaan laattoja, mutta siihen Pääskysel eivät enää suostuneet. Pääskysel olivat lisäksi kuulleet naapuriltaan Laattasen työmiehen kertoneen naapurille kahvitaullaan, että Pääskysten ostama saumausaine on heidän firmalleen vieras materiaali, jota he eivät olleet aiemmin ollenkaan käyttäneet, joten luotto laattafirmaan oli kyllä mennyt.

Pääskysel eivät voineet hyväksyä naarmuuntuneita laattoja ja päättivät vaatia kaupan purkua, jotta he voisivat teettää laatoitustyöt uudelleen. Lisäksi he vaativat, että Laattanen korvaa uuden korvaavan työn tekemisestä aiheutuvat työ- ja materiaalikustannukset, mikäli kauppahinnan palautus ei siihen riittäisi. Laattasen tulee lisäksi korvata heille hotellikulut, koska he joutuvat asumaan hotellissa korjaustöiden ajan sekä kaikki muut asian selvittelystä aiheutuneet kulut, kuten puhelinkulut.

Laattanen oli toimittanut heti työn valmistumispäivänä laskun Pääskysille. Laskuun oli merkitty selitykseksi ”Kylpyhuoneen laatoitus 10.523,50 euroa”. Päivikki oli ollut laskustakin yhteydessä Laattaseen ja pyytänyt häntä toimittamaan erittelyn työhön käytetyistä tunneista samoin kuin erittelyn Laattasen hankkimista tarveaineista. Päivikki oli todennut Laattaselle, ettei hän suostu

maksamaan laskua ennen kuin on saanut erittelyn käytetyistä tunteista. Laattanen oli todennut, että "erittely toimitetaan kunhan ehditään ja Pääskyselä voivat maksaa sitten viivästyskorkoja".

Arvioi Pääskysten oikeuksia yllä esitettyjen seikkojen perusteella ja perustele vastauksesi.

Vastaustila enintään 2 sivua.

3. Rovaniemeläinen pizzeriayrittäjä P. Pizzorio on ottanut yhteyttä sinuun ja pyytää oikeudellisia neuvoja liittyen hänen yrityksensä kanssa kilpailevan pizzerian toimintaan. Pizzorio kertoo harjoittavansa ravintolaliiketoimintaa Rovaniemellä Pizza di Pizzorio-nimisessä ravintolassaan, samannimisen toiminimen alla. Viimeiset kymmenen vuotta hän kertoo markkinoineensa ravintolaansa "Santa's Pizza Place"-mainosten avulla eri puolilla Rovaniemeä, etenkin matkailuyritysten toimipisteisiin viikoittain jaettujen mainoslehtisten muodossa.

Pizzorio kertoo tuohtuneena saaneensa nyt yllättäen uhkailevan kirjeen uudelta kilpailevalta rovaniemeläiseltä pizza-ravintolalta, joka oli ilmoittanut kieltävänsä Pizzorion omistamaa yritystä käyttämästä "Santa's Pizza Place"-ilmaisua koska se loukkaa heidän juuri Patentti- ja rekisterihallituksessa (PRH) rekisteröimäänsä tavaramerkkiä "Official Pizza of Santa". Samalla kilpaileva pizzeria oli ilmoittanut, että "Santa's Pizza Place"-ilmaisuu loukkaa myös heidän toiminimeään, "Santa's Official Pizzeria". Kilpailija oli uhannut vaativansa Pizzoriolta ja hänen yritykseltään vahingonkorvauksena 100.000 euroa, mikäli Pizzorion omistama pizzeria kiellosta huolimatta jatkaisi aiemmin mainitun ilmaisun käyttöä markkinoinnissaan.

Pizzorio pyytää nyt sinua ottamaan kantaa syntyneeseen ongelmaan. Pitääkö hänen todellakin lopettaa vuosia jatkunut markkinointi? Onko kilpailijalla oikeus ryöstää häneltä hänen itsensä keksimä joulupukki-aiheinen pizzeriaimago, ottamalla melkein samanlainen ilmaisu käyttöön uuden ravintolan nimessä ja tavaramerkissä? Voiko hänkin rekisteröidä "Santa's Pizza Place"-ilmaisun ja kieltää sitten kilpailijaansa käyttämästä hänen liikeideansa kopiota? Onko mitään tehtävissä ilman että hän joutuu maksamaan 100.000 euron lunnaat kilpailijalleen?

Laadi oikeudellisesti perusteltu vastaus, jossa otat kantaa kaikkiin Pizzorion esittämiin kysymyksiin ja teet ehdotuksen oikeudellisesti relevanteista toimenpiteistä ongelman ratkaisemiseksi.

Vastaustila enintään 2 sivua.